

PROJEKT USTAWY O SYSTEMACH SZTUCZNEJ INTELIGENCJI (UC71) - PEŁNA DOKUMENTACJA

INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa: Ustawa o systemach sztucznej inteligencji

Oznaczenie: UC71

Status: W procedowaniu (SKRM, październik 2025)

Organ właściwy: Komisja Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji

Podstawa prawna: Implementacja AI Act (UE) 2024/1689

KTO POWOŁUJE PRZEWODNICZĄCEGO KOMISJI AI?

ODPOWIEDŹ: SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ ZA ZGODĄ SENATU

Procedura powołania (Art. 8):

1. Kandydatury zgłaszają: klub parlamentarny (min. 15 posłów), grupa 50 obywateli z wykształceniem AI/prawnym, Prezes RM, Minister Cyfryzacji
2. Wymagania: obywatelstwo polskie, wyższe wykształcenie, znaczący dorobek w AI, min. 10 lat doświadczenia, nieposzlakowana opinia
3. Głosowanie w Sejmie: większość 3/5 głosów (przy obecności min. 50% posłów)
4. Zgoda Senatu: bezwzględna większość (w ciągu 30 dni)
5. Zaprzysiężenie przed Marszałkiem Sejmu
6. Kadencja: 5 lat (możliwa jedna reelekcja)

ZMIANA WZGLĘDEM WERSJI Z PAŹDZIERNIKA 2024: Wcześniej powoływał Prezes RM. Zmiana na wybór przez Sejm zwiększa niezależność.

DEFINICJE PODSTAWOWE

System AI: System oparty na uczeniu maszynowym generujący treści, prognozy, rekomendacje lub decyzje dla określonych celów.

Przykłady: ChatGPT, systemy rozpoznawania twarzy, algorytmy rekrutacyjne

System wysokiego ryzyka: System AI wpływający na bezpieczeństwo, zdrowie, prawa podstawowe lub środowisko.

Przykłady: AI w rekrutacji, scoring kredytowy, systemy egzekwowania prawa, AI medyczne

Dostawca: Podmiot opracowujący lub zlecający opracowanie systemu AI z zamiarem wprowadzenia na rynek.

Przykłady: OpenAI, Google, polskie startupy AI

Użytkownik: Podmiot wykorzystujący system AI pod własną odpowiedzialnością.

Przykłady: Bank używający AI do kredytów, firma używająca AI w rekrutacji

GPAI: System AI ogólnego przeznaczenia używany w różnych zastosowaniach.

Przykłady: GPT-4, Claude, Gemini, Llama

KOMISJA ROZWOJU I BEZPIECZEŃSTWA AI

Siedziba: Ministerstwo Cyfryzacji, ul. Królewska 27, Warszawa

Skład:

- Przewodniczący (wybierany przez Sejm)
- Wiceminister Cyfryzacji
- Przedstawiciele 10+ ministerstw
- Prezes UODO lub delegat
- 3 ekspertów AI
- 2 przedstawicieli NGO
- 1 przedstawiciel przedsiębiorców

Główne zadania:

- Nadzór nad przestrzeganiem przepisów
- Prowadzenie rejestru systemów wysokiego ryzyka
- Nakładanie kar administracyjnych
- Prowadzenie piaskownicy regulacyjnej
- Współpraca z European AI Office
- Wydawanie wytycznych i standardów

Posiedzenia: Co najmniej raz na kwartał (Rada Komisji)

SYSTEMY WYSOKIEGO RYZYKA - 8 KATEGORII

1. **Identyfikacja biometryczna** - rozpoznawanie twarzy, biometria
2. **Infrastruktura krytyczna** - transport, energia, woda
3. **Edukacja** - ocenianie uczniów, dostęp do szkół
4. **Zatrudnienie** - rekrutacja, awanse, zwolnienia, monitoring pracowników
5. **Usługi podstawowe** - kredyty, ubezpieczenia, pomoc społeczna
6. **Egzekwowanie prawa** - ocena ryzyka, wykrywanie oszustw, profilowanie
7. **Migracja i azyl** - weryfikacja dokumentów, ocena wniosków
8. **Wymiar sprawiedliwości** - pomoc w orzekaniu, analiza dowodów

KARY I SANKCJE (ART. 67-68)

UWAGA: Zwiększone w autopoprawce luty 2025!

Rodzaj naruszenia	% obrotu	Kara MŚP (EUR)
Naruszenie zakazów AI	7%	37 500
Systemy wysokiego ryzyka - poważne	3%	15 000
Inne naruszenia	1,5%	7 500
Nieprawdziwe informacje	1%	7 500
Brak współpracy	1%	7 500
Niewdrożenie planu naprawczego	+2%	15 000

Okoliczności łagodzące (-50-80%):

- Pierwsze naruszenie
- Dobrowolne zgłoszenie
- Współpraca z Komisją
- Wdrożenie działań naprawczych

Okoliczności obciążające (+50-200%):

- Recydywa
- Umyślność
- Ukrywanie dowodów
- Długi czas naruszenia
- Naruszenie dot. dzieci

Przedawnienie: 5 lat od naruszenia, 3 lata wykonania

PLAN DZIAŁAŃ NAPRAWCZYCH (ART. 69A)

NOWY ARTYKUŁ - DODANY LUTY 2025

Kiedy wymagany: Gdy Komisja stwierdzi naruszenie i istnieje możliwość naprawy

Zawartość planu:

1. Opis naruszenia
2. Analiza przyczyn (root cause analysis)
3. Działania korygujące (już wykonane)
4. Działania zapobiegawcze (do wdrożenia)
5. Harmonogram (max 6 miesięcy)
6. Wskaźniki skuteczności (KPIs)

7. Osoby odpowiedzialne
8. Budżet i zasoby
9. System monitoringu
10. Raportowanie do Komisji

Terminy:

- Przedłożenie: 30 dni od wezwania
- Wdrożenie: max 6 miesięcy (możliwe +3 miesiące)
- Raportowanie: miesięczne/kwartalne
- Audyt końcowy: 30 dni od zakończenia

Korzyści ze skutecznego wdrożenia:

- ✓ Obniżenie kary o 50-70%
- ✓ Odstąpienie od kary (pierwsze naruszenie)
- ✓ Pozytywna opinia Komisji
- ✓ Certyfikat compliance

Konsekwencje niewdrożenia:

- X Dodatkowa kara do 2% obrotu
- X Nakaz wycofania systemów
- X Zakaz wprowadzania nowych
- X Publiczne ostrzeżenie

HARMONOGRAM WEJŚCIA W ŻYCIE (ART. 120)

2 sierpnia 2025: Zakazy AI, podstawy prawne (wszyscy dostawcy)

2 lutego 2026: GPAI - systemy ogólnego przeznaczenia (duże modele)

2 sierpnia 2026: Systemy wysokiego ryzyka (dostawcy HR systemów)

2 sierpnia 2027: Wszystkie pozostałe przepisy (wszyscy)

OBOWIĄZKI DOSTAWCÓW

Dla wszystkich systemów:

- System zarządzania jakością
- Dokumentacja techniczna
- Rejestr działań (logi)
- Przejrzystość dla użytkowników
- Nadzór człowieka
- Dokładność i cyberbezpieczeństwo

Dodatkowo dla systemów wysokiego ryzyka:

- Ocena zgodności przed wprowadzeniem
- Oznakowanie CE

- Deklaracja zgodności UE
- Rejestracja w bazie UE
- Monitoring post-market
- Zgłaszanie incydentów

OBYWIAZKI UŻYTKOWNIKÓW

- Używanie zgodnie z instrukcjami
- Zapewnienie nadzoru człowieka
- Monitorowanie funkcjonowania
- Prowadzenie rejestrów użytkowania
- Zgłaszanie incydentów
- Jakość danych wejściowych
- Informowanie osób o AI (w określonych przypadkach)

PROCEDURY ODWOŁAWCZE (ART. 69B)

Odwołanie od decyzji Komisji:

- Do: Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie
- Termin: 30 dni od doręczenia
- Wniesienie odwołania nie wstrzymuje wykonania (chyba że sąd postanowi)
- Możliwość odroczenia kary lub rozłożenia na raty

PIASKOWNICA REGULACYJNA

Cel: Testowanie innowacyjnych systemów AI w kontrolowanych warunkach

Korzyści:

- Testowanie przed wprowadzeniem na rynek
- Wsparcie Komisji
- Tymczasowe zwolnienie z niektórych wymogów
- Dostęp do ekspertów
- **Bezpłatne dla MŚP**

Procedura:

1. Zgłoszenie projektu do Komisji
2. Ocena i kwalifikacja (60 dni)
3. Ustalenie warunków testowania
4. Testowanie (6-12 miesięcy)

5. Monitoring i raportowanie

6. Certyfikacja lub zalecenia

ZMIANY W AUTOPOPRAWKACH

Luty 2025:

- Zwiększenie kar (3% → 7%)
- Dodanie Art. 69a (plan naprawczy)
- Przewodniczący wybierany przez Sejm (nie RM)
- Piaskownica bezpłatna dla MŚP

Październik 2025:

- Uwzględnienie uwag MFiG, MS, MSZ
- Doprecyzowanie systemów wysokiego ryzyka
- Uproszczenie procedur dla MŚP
- Harmonizacja z wytycznymi UE

ZGODNOŚĆ Z AI ACT UE

Rozporządzenie (UE) 2024/1689:

- Identyczne definicje systemów wysokiego ryzyka
- Harmonizacja kar z wymogami UE
- Współpraca z European AI Office
- Uczestnictwo w European AI Board
- Wspólne standardy techniczne

Opinia MdsUE: "Projekt w pełni zgodny z prawem UE, brak sprzeczności z traktatami"

PRAKTYCZNE PRZYKŁADY KAR

Przykład 1: Duża firma tech (obróć 500 mln PLN)

Naruszenie: System HR bez certyfikacji (Art. 67 ust. 2)

Kara max: 3% = 15 mln PLN

Okoliczności: Pierwsze naruszenie, współpraca (-50%)

KARA: 7,5 mln PLN

Przykład 2: Startup (obróć 200k PLN)

Naruszenie: Brak dokumentacji (Art. 67 ust. 3)

Kara MŚP: 7 500 EUR ≈ 32 000 PLN

Okoliczności: Dobrowolne zgłoszenie (-70%)

KARA: 9 600 PLN

Przykład 3: Bank (obróć 2 mld PLN)

Naruszenie: Social scoring - zakaz (Art. 5)

Kara max: 7% = 140 mln PLN

Okoliczności: Umyślność, długi okres (+100%)

KARA: 280 mln PLN

20 NAJCZĘSTSZYCH PYTAŃ

1. Czy moja aplikacja to system wysokiego ryzyka?

Sprawdź załącznik III AI Act lub skontaktuj się z Komisją. Głównie: rekrutacja, kredyty, egzekwowanie prawa, edukacja.

2. Jakie kary grożą?

Od 1,5% do 7% obrotu (lub 7500-37500 EUR dla MŚP).

3. Kiedy wdrożyć zmiany?

Zakazy: sierpień 2025, systemy HR: sierpień 2026, reszta: sierpień 2027.

4. Gdzie uzyskać pomoc?

Komisja AI: komisja.ai@mc.gov.pl, webinary, konsultacje.

5. Czy mogę otrzymać odroczenie?

Tak, w wyjątkowych przypadkach Komisja może przyznać dodatkowy czas.

6. Co się stanie bez planu naprawczego?

Dodatkowa kara do 2% + możliwe wycofanie systemów.

7. Czy ChatGPT to system wysokiego ryzyka?

Sam model nie, ale aplikacja używająca go w HR/kredytach - tak.

8. Jak działa piaskownica?

Zgłoszenie → kwalifikacja (60 dni) → testowanie (6-12 m-cy) → certyfikacja.

9. Czy MŚP płaci za piaskownicę?

Nie, od lutego 2025 piaskownica jest bezpłatna dla MŚP.

10. Kto może zgłosić naruszenie?

Każdy: użytkownik, konkurent, NGO, obywatel.

11. Czy kara jest publiczna?

Tak, decyzje Komisji są jawne (publikowane na stronie).

12. Jak długo trwa postępowanie?

Zwykle 3-6 miesięcy od wszczęcia do decyzji.

13. Czy można negocjować karę?

Nie, ale można złożyć plan naprawczy (obniżenie o 50-70%).

14. Co to jest CE marking dla AI?

Oznaczenie potwierdzające zgodność z wymogami UE (dla systemów HR).

15. Czy potrzebny audyt zewnętrzny?

Dla systemów HR: tak (notified body lub third-party assessment).

16. Jak często kontrole Komisji?

Planowane: raz na 2-3 lata. Doraźne: na sygnał lub losowo.

17. Czy AI medyczne to wysokie ryzyko?

Tak, jeśli wpływa na diagnozę lub leczenie (wymaga certyfikacji medycznej + AI).

18. Co z AI w edukacji?

Systemy oceniające studentów lub decydujące o przyjęciu = wysokie ryzyko.

19. Czy biometryka jest zawsze zakazana?

Nie, dozwolona dla egzekwowania prawa (z ograniczeniami) i identyfikacji (z zgodą).

20. Jak zgłosić incydent?

Email: incident-report@mc.gov.pl (24/7) lub formularz na stronie Komisji.

KONTAKTY**Komisja ds. Sztucznej Inteligencji**

Adres: Ministerstwo Cyfryzacji, ul. Królewska 27, 00-060 Warszawa

Email: komisja.ai@mc.gov.pl

Telefon: +48 22 555 0200

Godziny: pon-pt 8:00-16:00

Platforma: www.gov.pl/web/cyfryzacja/sztuczna-inteligencja

Rejestr AI: ai-register.gov.pl

Incydenty: incident-report@mc.gov.pl (24/7)

Porady prawne: legal-advice@mc.gov.pl (odpowiedź: 5 dni)

Dokument wygenerowany: 24.10.2025 | **Źródła:** RCL UC71, MC, AI Act UE 2024/1689 |

Wersja: 3.0